

JIJ&IK: Werken met Autisme Spectrum Stoornis (ASS)

Yorick Mous werkt sinds 2010 bij VUmc. Hij heeft ASS (Autisme Spectrum Stoornis). Vanuit twee perspectieven laten we je graag kennis maken met het werken met iemand met afstand tot de arbeidsmarkt.

Fleur van Brenk is informatiebeheerder en de begeleider van Yorick binnen de unit vastgoedbeheer (VB) van het facilitair bedrijf. Alvorens Yorick op de afdeling kwam werken, is zijn externe werkcoach langsgegaan bij VB om kort uit te leggen wat ASS inhoud.

Je begeleidt Yorick nu 5 jaar. Hoe ging het aan het begin?

Ik had geen ervaring in het samenwerken met een collega met een beperking, maar ik ben op mijn gevoel afgegaan. Stabiël zijn was niet vanzelfsprekend voor Yorick, dit kon zomaar per dag verschillen. In het begin twijfelde ik dan wel eens of ik iets verkeerd had gedaan of gezegd. Ook heb ik moeten leren om geen dubbelzinnige instructies te geven, hij neemt alles heel letterlijk, dit heeft in het verleden een aantal hilarische situaties opgeleverd tussen ons.

Waarom doe juist jij de begeleiding op jullie afdeling?

Dat is zo gegroeid, we zaten naast elkaar en konden het goed met elkaar vinden. Wellicht dat leeftijd ook een rol speelt, we zijn namelijk even oud. En ik doe mijn best om Yorick gelijk te behandelen en te benaderen als andere collega's, waardoor hij zich niet "anders" voelt.

Zie je ontwikkeling bij de medewerker?

Yorick heeft een ontzettende groei doorgemaakt zowel op het werk als privé. Sinds een aantal jaar heeft hij geen externe werkcoach meer, voert hij veel werkzaamheden zelfstandig uit, kan hij beter communiceren met collega's, woont hij zelfstandig en is geestelijk meer stabiel. Hij werkt heel nauwkeuring en efficiënt. Een praatje bij het koffieapparaat over koetjes en kalfjes zit er niet in, dat dient geen enkel doel en dus doet hij dat dan ook niet.

Het blijft een continue proces om te kijken wat hij aankan in zijn werk: voelt hij zich goed en kan er een nieuwe taak bij of heeft hij behoefte aan rust/stabiliteit en is het uitvoeren van bekende taken al een uitdaging.

En nu na 5 jaar? Hoe verloopt de begeleiding nu?

Vijf jaar geleden kostte de begeleiding mij meer tijd dan nu. We hebben om de week een kort maar krachtig overleg. We zitten nog steeds naast elkaar, dus als er iets is lossen we het meestal direct op.

's Morgens vraag ik bij binnenkomst hoe het met hem gaat, als het wat minder gaat kan hij dit inmiddels goed aangeven. Concentreren is dan een uitdaging en hij heeft zijn lichaam minder goed onder controle wat zich uit in heftige bewegingen. Wat helpt is een wandeling buiten of even iets lezen op internet.

Heb je advies voor andere afdelingen?

Als eerste wil ik zeggen: Wees niet bang, gewoon doen! Begin met overzichtelijke, afgebakende taken en geef ruimte om te groeien. Zoek niet alleen naar werkzaamheden op de achtergrond maar juist ook op de voorgrond, zo worden sociale vaardigheden onbewust getraind.

Ik word er oprecht gelukkig van als ik zie hoe Yorick het nu doet en hoe hij inmiddels functioneert tussen de andere collega's. Als ik erover praat met andere mensen merken ze op dat ik begin te stralen. Zien hoe iemand groeit en ontwikkelt, geeft mij energie en een grote glimlach!

Voor vragen over het project 'Op maat' neemt u contact op met projectleider Brigitta van der Wal-Ubbels via: gb.vdwal-ubbels@vumc.nl.

JIJ&IK: Werken met Autisme Spectrum Stoornis (ASS)

Yorick Mous werkt sinds 2010 bij VUmc. Hij heeft ASS (Autisme Spectrum Stoornis). Vanuit twee perspectieven laten we je graag kennis maken met het werken met iemand met afstand tot de arbeidsmarkt.

Yorick is administratief medewerker binnen de unit vastgoedbeheer (VB) van het facilitair bedrijf. Yorick begon met twee begeleiders, een externe werkcoach Daisy en een begeleider bij VB, Fleur van Brenk. Sinds enkele jaren wordt hij alleen nog begeleid door Fleur. Dit interview is met Yorick en zijn ouders.

Hoe is het om bij VUmc te werken?

In eerste instantie werd ik bij VB begeleid door een andere collega, al vrij snel nam Fleur het over. Ook had ik een externe werkcoach van Voorzet, maar dat was na een paar jaar niet meer nodig.

Mijn werk en mijn collega's bevallen me goed. Waar ik soms moeite mee heb zijn storingen in softwaresystemen waardoor ik mijn werk niet kan doen en wisselingen binnen het team van collega's. Nieuwe collega's moeten eerst ingewerkt worden, hun beginnersfoutjes zijn voor mij lastig omdat mijn werk dan blijft liggen. Op termijn wil ik breder inzetbaar zijn. Dat bespreek ik ook met mijn leidinggevende.

Hoe kunnen we je arbeidsbeperking zien als talent in plaats van een beperking?

Met duidelijke instructies kan ik mij heel goed focussen op de werkzaamheden die gedaan moeten worden, in sommige gevallen beter dan andere collega's. Ook ben ik onder de juiste werkomstandigheden veel minder snel afgeleid dan andere mensen. Ik heb minder behoefte aan 'tafelpraat', het gesprek moet echt ergens over gaan, lunchen kost mij dan ook vaak minder tijd.

Wat heeft de baan je opgeleverd in je privéleven?

Ik werk 4 maal 4 uur per dag. Door deze baan voel ik mij minder doelloos en het geeft structuur in mijn leven.

Ouders van Yorick: Hij voelt zich nu duidelijk een onderdeel van de maatschappij en is zelfstandiger, zelfverzekerder en volwassener geworden door zijn werk. Er wordt geregeld gevraagd wat hij voor werk doet, dan antwoordt hij met een zekere trots dat hij werkt bij VUmc op de administratie van het facilitair bedrijf. Daar reageren mensen erg positief op, waardoor hij weer voelt dat hij meetelt in de maatschappij.

Zijn werk geeft hem structuur in zijn leven en sociaal contact. Dat is voor veel mensen prettig maar zeker voor mensen met ASS zonder vrienden. Het geld uitgeven dat hij zelf heeft verdiend geeft hem eigenwaarde. Door zijn beperkingen is dat behoorlijk beschadigd geweest, het herstel daarvan is nog gaande.

Yorick, heb je advies voor andere afdelingen?

Geef duidelijke instructies bij een taak of opdracht, liefst zo ondubbelzinnig mogelijk. In de keuze voor een werkplek is het goed om deze af te stemmen met de nieuwe medewerker. Mijn voorkeur ligt bijvoorbeeld bij een werkplek met weinig afleiding.

Voor vragen over het project 'Op maat' neemt u contact op met projectleider Brigitta van der Wal-Ubbels via: gb.vdwal-ubbels@vumc.nl.